

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: XII

Citation: Drachmann, Holger: "XII", i *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 510. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708759902720.pdf> (tilgået 26. september 2021)

Anvendt udgave: Forskrevet

XII

✂ Gerhard flakkede om - saadan som en Mand driver paa en Flaade fra et synkende Skib. Flaaden er ganske mekanisk bundet sammen af hvad der nærmest var for Haanden - hver ny Skulpen af Dønningen løsner et Stykke - og tilsidst driver Manden paa en eneste Planke..... rundt omkring ham det tunge, graa Hav, hvorover Stormen er faret; og ikke et Sejl i Horisonten.... alene paa sin Planke, Dybet under ham og en tom Himmel spændende sin Hvælving over ham.

✂ Disse Dage, Døgn, gør maaske en Mand til en Mand - naar de ikke sender ham tilbunds.

✂ Han havde skrevet derud til Gartnerhuset - uden at vente Svar; han vidste, at intet vilde komme. Han havde været derude 511 ved Døren; en gammel, halvdøv, ugenomsigtig og ubestikkelig Kone havde rystet paa Hovedet og afvist ham. Han havde ventet sig det - og han drev og flakkede, hvileløs, søvnløs.... indtil han saa' sig siddende hos Anna Funch i hendes Stue.... og hørte sig selv, men som om det var en Fremmeds Stemme, spørge hende om de besynderligste Ting - hvortil hun svarede moderligt venlig - dernæst tilbageholdende, endelig forvirret, maaske saaret - og tilsidst medlidende, rystende langsomt paa Hovedet som ad en Syg. Men hvorledes skulde han ogsaa i sin Sindstilstand med omsigtsfuld Takt kunne have spurgt.... om saadan noget som Anna Funchs og Halvvigs intime Forhold i deres Ægteskab..... om Halvvig var en hensynsfuld Mand - om han var eller ikke var et stærkt Temperament - om hun mere havde at beklage sig over manglende Forstaaelse, over aandelig Uoverensstemmelse, end over hvad der dybest maa kunne saare Kvindens Gemyt - dér hvor det er fint og sart og let saarbart?.....

✂ Han følte selv tilsidst, at han hverken kunde spørge eller vente at faa Svar - han havde jo ikke den intime Ret her til en Fortrolighed, som Kvinden ikke yder Vennen - maaske næppe Ægtefællen - og kun undtagelsesvis Elskeren. Og da hun med varsom Deltagelse vilde flytte Fortroligheden over paa Gerhards eget Gebet - vilde mægle, forsone..... saa blev han stum, gav sig til at spørge om Drengen - han var sendt til Sorø Akademi.... og deres Samtale løb ud i en pædagogisk Undersøgelse af, hvorvidt Drengene skulde opdrages udenfor eller i Hjemmet - naar Moderen var saa optaget, som Anna Funch var.

✂ Han gik; han vidste, at de efter denne Samtale ikke vilde ses mere. Saa fulgte der Dage af Lindring - Lindring forsaavidt som Gerhard maatte flytte fra Hotellet - han havde ingen Penge flere - maatte skaffe sig Arbejde - søge sig en Lejlighed - snakke med Folk.

✂ Men stedse var der som Spindelvæv over hans Syn, Tryk paa hans Tanker, Mangel paa Energi i hvad han foretog sig - og tillige Rastløshed, Ængstelse for noget ubestemt..... og dette Ubestemte antog om Nætterne kun altfor bestemte Former - og han kunde ligge og stirre med lukkede eller aabne Øjne, indtil Morgenlyset kom med en blyvægtig Mattelse - og han sov ind 512 og vaagnede vaad af Sved, men ikke af Graad. Han kunde ikke græde..... aa havde han blot haft Taarer!

✂ Han bestemte sig til at søge en Læge - hans tidligere Skolekammerat, som dengang havde bistaet Annette og som nu havde faaet en stor Praxis - Nervepraxis.

✂ Jagu er De nervøs, Gerhard! Hvis De var et Fruentimmer, vilde jeg ikke betænke mig - eller jeg vilde netop betænke mig paa at kalde det hysterisk. De skal spise og drikke godt - Styrtebade - Motion.... kan De ikke tage ud paa Landet?.....

✂ Men Gerhard vilde ikke for noget tage ud paa Landet - da han dér vilde »begynde at søge«.... svarede han. Lægen saa' forskende paa ham - skrev noget op - Pulvere, Piller..... slog ham paa Skuldren: Ho'det ivejret, Mand!

✂ Og se ligeud... jo Tak! svarede Gerhard med et anstrengt Smil. Tror De ikke, at en Sindssygeanstalt.....?

✂ Aa hvor vil De hen? Appetit mangler De - noget Blod i Hjærnen..... tag Dem en Ferie, rejs!.....

✂ Jeg maa blive her - jeg skal og maa arbejde! svarede Gerhard kort.

✂ Naa saa arbejd for Pokker - og gør Gymnastik.... vi begyndte jo dengang sammen derpaa - da havde jeg Tid - nu sluger den Praxis mig... jeg er maaske langt mere overanstrengt end De - mere »nervøs« - jeg, Nerve lægen! Farvel! -

✂ Og Gerhard mældte sig til Tjeneste ved nogle Aviskontorer; - et Par Stykker havde Brug for ham.

✂ Han begyndte at oversætte - referere - anmelde - stedse med Spindelvævet om Hovedet. Mældte sig til Gymnastik hos Hr. Eriksen - tabte Klinge af Haanden - faldt ned af Springhesten - fik en halv Forstuvning af Foden - anlagde Stok.... begyndte at anlægge en historisk Novelle, men gøs, da han havde faaet et Kapitel færdig. Han var kommen til at bruge Ord, som lagdes i Munden paa en og anden Skønjomfru, men som han

maatte huske var sagt af.... aa af hende, hvis Navn kredsede omkring ham som en Fugl højt oppe i den klare Septemberdag og snart var nærmere, snart fjærnere - ulideligt som nær, ulideligt som fjærn..... ulideligt alt.

☒ Nej, han vilde, han skulde mestre det. Hun havde jo *dog* gjort 513 ham Fortræd - hvor meget eller hvor lidet hun saa havde villet det. Gav han efter for den blode Erindring, saa var han fortabt..... Stolt, stolt *maatte* han bære Hovedet - ivejret - ligeud - gennem Tykt og Tyndt, gennem Dagenes trivielle Slid. Var han ikke en Pokkers Karl, at han kunde *slide* sig bort fra Erindringen?...

☒ Og hans Hovmod syntes ham Lægedom - den Planke, hvorpaa han drev.